

- примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената којима се приступа путем примјерених рачунарских програма односно софтверских апликација па и примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената који се налазе ван Института на серверима и/или рачунарима других стандардизацијских организација којима Институт по било којем основу има право приступа и примјереног дјеловања, у границама тог приступа и примјереног дјеловања.
- (2) Привредна друштва из првог става овог члана те сва друга лица која дјелују на начин описан у претходном члану дужна су да се обавежу на чување повјерљивих и тајних података које су добила на увид, што ће потврдити и документовати власторучним потписивањем изјаве о повјерљивости чији садржај ће дефинисати Институт прије почетка извршења услуга Институту, те тек након тога добијају ограничenu дозволу да користе стандард и/или стандардизацијски документ односно примјерак стандарда и/или стандардизацијског документа у складу с овим правилником а ограничenu сврхом и циљем њиховог приступа и дјеловања према и поводом стандарда и/или стандардизацијског документа примјерака стандарда и/или стандардизацијских докумената у питању.

Члан 33.

(Начин дјеловања према примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената код давања дозволе за коришћење стандарда и/или стандардизацијских докумената односно примјерака стандарда и/или стандардизацијских докумената)

- (1) Сваки примјерак стандарда и/или стандардизацијског документа који се доставља кориснику мора бити означен воденим жигом с логотипом Института и ознаком BAS као и посебним заглављем на свакој страници документа.
- (2) Заглавље из става (1) овог члана садржи датум испоруке, број рачуна, име корисника односно евентуално фирме ако се ради о правном лицу, а на полеђини насловне стране сваког документа налази се знак о задржаним искључивим правима (© ИСБИХ, година објављивања).
- (3) Име корисника биће назначено у заглављу сваког примјерка стандарда и/или стандардизацијског документа те исти представља једини примјерак поводом којег је корисник овлашћен за примјерено коришћење компатibilno са сврхом добијања дозволе, одредбама ЗАИСП-а, одредбама овог правилника, дозволе или евентуално уговора с тим корисником те је примјерак као такав intuiti personae повезан с тим корисником, осим ако није другачије изричито одређено од стране Института или у договору с Институтом.

Члан 34.

(Начин дјеловања према примјерку стандарда и/или стандардизацијског документа ради извршавања презентација, одржавања састанака или обука)

Примјерак стандарда и/или стандардизацијског документа који је намијењен за употребу на састанцима, конференцијама или обукама биће означен као радни материјал и биће назначена сврха употребе тог примјерка стандарда и/или стандардизацијског документа.

Члан 35.

(Начин руковања стандардизацијским документима у електронском облику снимљеним на преносним медијима)

- (1) Примјерци стандарда и/или стандардизацијских докумената који долазе од других стандардизацијских

организација а који су у електронском облику на неком од преносних медија чувају се у сефу Сектора 04.

- (2) Кључ од овог сефа чува се у централном сефу Института и њему имају приступ само лица с овлашћењем.

Члан 36.

(Начин дјеловања према бесплатним примјерцима стандарда и/или стандардизацијских докумената)

Примјерци стандарда и/или стандардизацијских докумената који се дају физичким и правним лицима која су Институту бесплатно уступила превод стандарда и по том основу стекла право на бесплатни примјерак преведеног стандарда и/или стандардизацијског документа, назначени су као радни материјал, али на дијагоналном воденом жигу писаће: "Примјерак за члана техничког комитета".

ДИО VII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

(Објављивање)

Овај правилник објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 38.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу објављивањем у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02.3-8-1636-1/21

28. децембра 2021. године

Источно Сарајево

Директор
Александар Ћинџар, с. р.

На основу члана 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 44/04), u skladu s članom 12. Zakona o standardizaciji ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01) i s relevantnim odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), uzimajući u obzir činjenicu da su standardi i standardizacijski dokumenti autorska djela koja imaju imovinsku vrijednost koja se ostvaruje remuneracijom od strane korisnika u zamjenu za dozvolu za korištenje istih ili prijenos subjektivnih prava, da je Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine preuzeo obavezu ostvarivanja i zaštite autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima drugih nacionalnih, evropskih ili međunarodnih standardizacijskih organizacija, da je članstvo u međunarodnim standardizacijskim organizacijama uslovljeno primjerenom zaštitom autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima tih organizacija i njihovih članova, uvažavajući najbolja iskustva i praksu u regiji i inostranstvu, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK O OSTVARIVANJU I ZAŠTITI AUTORSKIH PRAVA NA STANDARDIMA I STANDARDIZACIJSKIM DOKUMENTIMA

DIO I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom o ostvarivanju i zaštiti autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima (u dalnjem tekstu: "pravilnik") uređuje se način ostvarivanja autorskih prava, srodnih prava i eventualnih drugih sličnih, analognih i/ili kompatibilnih subjektivnih prava i prava koja eventualno proizilaze iz navedenih vrsta prava povodom predmeta zaštite definisanog u ovom članu (u dalnjem tekstu: "autorskih prava"), zaštite autorskih prava,

- upravljanja i drugih autorskopravno relevantnih djelovanja povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su kvalifikovani za autorskopravnu zaštitu kao autorska djela i/ili predmeti srodnih prava i/ili drugi relevantni predmeti pravne zaštite u skladu s odredbama člana 12. Zakona o standardizaciji ("Službeni glasnik BiH", br. 19/01) (u dalnjem tekstu: "ZOS") i relevantnim odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik BiH", br. 63/10) (u dalnjem tekstu: "ZAISP"), koja djelovanja su izvršena od strane Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: "Institut"), zaposlenika i drugih službenika Instituta, korisnika standarda i standardizacijskih dokumenata bilo koje vrste pa i onih koji djeluju na takav način bez pravno valjanog osnova i dozvole te svih drugih primjenjivih lica koja na bilo koji način iskorištavaju/koriste/upotrebljavaju (u dalnjem tekstu: "korištenje") standard i/ili standardizacijski dokument ili bilo koji dio istih.
- (2) Odredbe ovog pravilnika su, u maksimalnim granicama dozvoljenim bilo kojim relevantnim i primjenjivim pravnim pravilom, obavezujuće za sve radnike Instituta za cijekupno vrijeme trajanja njihovog radnog odnosa, za sve osobe koje po bilo kojem pravnom osnovu vrše djelovanje u ime i za račun Instituta, za sve osobe koje djeluju po bilo kojem pravno validnom i obavezujućem nalogu Instituta, za sve korisnike standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su ušli u pravni odnos s Institutom povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata za cijekupno vrijeme trajanja tog pravnog odnosa kao i pravnih odnosa koji su vezani za taj pravni odnos povodom pojedinih aspekata korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, pa i nakon prestanka tog pravnog odnosa u odnosu na pojedine aspekte korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, kao i za sva druga lica koja na bilo koji autorskopravno relevantan ili drugi relevantan način i po bilo kojem pravnom osnovu ili u odsustvu validnog pravnog osniva koriste standard i/ili standardizacijski dokument.
- (3) Ovaj se pravilnik odnosi samo na standarde i/ili standardizacijske dokumente koji su autorska djela. Odredbe ovog pravilnika se ne odnose na ostvarivanje, zaštitu i drugo relevantno djelovanje vezano za autorska prava u pogledu drugih vrsta autorskih djela povodom kojih je Institut po bilo kojem osnovu nosilac autorskog prava. Na iste će se primjenjivati relevantne odredbe ZAISP-a, a odredbe ovog pravilnika samo ako to izričito odredi direktor Instituta.
- (4) Ovaj pravilnik se odnosi i na dijelove standarda i/ili standardizacijskih dokumenata ako isti predstavljaju individualne duhovne tvorevine te su kao takvi zaštićeni kao samostalno autorsko djelo u skladu s odredbom člana 5. ZAISP-a. Sve što je određeno u ovom pravilniku da se odnosi na standard i/ili standardizacijski dokument se na jednak način, osim ako nije drugačije izričito određeno, odnosi i na svaki dio standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji predstavlja individualnu duhovnu tvorevinu.
- (5) Sve što je u ovom pravilniku određeno da se odnosi na autorska prava se na jednak način primjenjuje i na ostvarivanje/zaštitu i druga djelovanja vezana za srodnna prava proizvođača baze podataka, izdavača kao i eventualna druga srodnna prava Instituta te na druga relevantna subjektivna prava Instituta povodom individualnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 2.
(Definicija)

Izrazi korišteni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- a) **autorsko djelo** - ima značenje dato u odredbi člana 4. stav 1. et al. ZAISP-a, a radi jasnoće označava individualnu duhovnu tvorevinu iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti bez obzira na vrstu, način i oblik izražavanja, ako ZAISP-om nije drugačije određeno (kao na primjer u članu 7. ZAISP-a povodom zbirki kao vrste autorskih djela);
- b) **autorsko pravo** - ima isto značenje kao u ZAISP-u (posebno član 15. et al. ZAISP-a), a radi jasnoće označava skup subjektivnih ovlaštenja odnosno individualnih subjektivnih autorskih imovinskih, moralnih i drugih prava koja subjekt prava ima povodom autorskog djela prema trećim licima u granicama određenim zakonom;
- c) **prenosivo autorsko pravo** - individualna subjektivna imovinska i izvjesna "druga" autorskopravna ovlaštenja odnosno individualna subjektivna autorska imovinska i izvjesna "druga" prava koja autor može pravnim poslovima (ali ne i naslijedivanjem) prenijeti na druge subjekte prava;
- d) **autor** - ima značenje dato u odredbi člana 9. ZAISP-a, a radi jasnoće označava isključivo fizičku osobu koja je stvorila cijeli ili dio standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji je kvalifikovan za autorskopravnu zaštitu kao autorsko djelo;
- e) **nosilac (autorskog) prava** - to je svaki subjekt prava koji je subjektivno autorsko pravo ili pojedino individualno subjektivno autorsko ovlaštenje stekao na valjanom pravnom osnovu i na valjan pravni način, koja osoba je ovlaštena da ostvaruje i traži zaštitu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u obimu u kojem su zakonom ili pravnim poslom autorska prava prenesena na tu osobu;
- f) **korisnik standarda i/ili standardizacijskog dokumenta** - označava svako fizičko ili pravno lice koje na bilo koji autorskopravno relevantan način i po bilo kojem osnovu koristi standard i/ili standardizacijski dokument odnosno vrši djelovanje prema standardu i/ili standardizacijskom dokumentu tj. na bilo koji način interakcija sa standardom i/ili standardizacijskim dokumentom, koje djelovanje ili interakcija čini sadržaj isključivog autorskopravnog ovlaštenja odnosno individualnog subjektivnog prava autora/nosioca prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela;
- g) **standard i/ili standardizacijski dokument** - ima značenje dato u članu 2. ZOS-a i članu 2. Pravilnika o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18), a u kontekstu autorskih prava standard i/ili standardizacijski dokument je autorsko djelo uslijed činjenice da predstavlja individualnu intelektualnu i umnu, duhovnu tvorevinu svoga autora iz domena nauke, umjetnosti i tehnike (ali ne i izum podoban za zaštitu patentom ili nešto zaštitivo drugom granom prava intelektualnog vlasništva) koji se sastoji, između ostalog, od izražaja kojim se opisuju smjernice, karakteristike, pravila i drugo povodom aktivnosti koje se imaju poduzeti ili rezultata tih aktivnosti s ciljem da se izradi način postizanja optimalnog stepena uredenosti u datom kontekstu, od sadržinskih izražaja definicija, detaljnog i obrazloženog opisa postupaka, smjernica, instrukcija, kalibracija, opsega kretanja vrijednosti, kvaliteta, ilustracija, uvida i shvatanja nastalih na osnovu provjerenih naučnih, tehnoloških i istaknutih rezultata, "know how" savjeta kao i drugih prigodnih elemenata čija svrha jeste prezentiranje konsenzualno shvaćenog optimalnog načina na koji se postiže željena

- svrha, dobija proizvod ili izvodi neki postupak ili pruža neka usluga s određenim očekivanim nivoom kvaliteta i karakteristika, a koji se može replicirati više puta i može se, između ostalog, javljati u obliku pisanih djela, crteža, slika, grafika, fotografija, kartografskih djela kao i prezentacija naučne, obrazovne ili tehničke prirode, između ostalog, uključujući tehničke skice, planove, grafikone, formulare, eksertize, nalaze vještaka, prezentacije u plastičnom obliku i druga djela iste prirode;
- h) **primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta** - predstavlja materijalni nosač na koji je sadržaj standarda i/ili standardizacijskog dokumenta ili bilo kojeg njihovog dijela fiksiran neposredno ili posredno, privremeno ili trajno, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način. Primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta je zaseban objekt prava u odnosu na standard i/ili standardizacijski dokument kao autorsko djelo i objekt autorskog i srodnih prava. U skladu s odredbom člana 68. ZAISP-a, pravo vlasništva i raspolažanje pravom vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta (na primjer prodajom primjerka) je odvojeno i bez uticaja na raspolažanje autorskim pravom povodom autorskog djela čiji je sadržaj fiksiran na taj primjerak (prodaja primjerka ne znači prijenos autorskog prava na, na primjer, kopiranje, prevodenje i sl.);
- i) **korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta** - predstavlja svako autorskopravno relevantno djelovanje iskorištanja i/ili korištenja i/ili upotrebe standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela koje čini sadržaj jedinstvenog autorskog prava koje autor/nosilac autorskog prava ima povodom istog. Nota bene: u ovom pravilniku izraz korištenje može imati i uže, konkretnije značenje, koje će biti definisano relevantnom odredbom u kojem slučaju će upotreba ovog izraza imati značenje određeno tom relevantnom odredbom;
- j) **izvorni standard** - ima značenje dato u odredbi člana 7. stav 1. ovog pravilnika. Radi jasnoće - ovaj pravilnik se odnosi na sve standarde i standardizacijske dokumente bez obzira da li oni bili "domaći" ili "strani" (prema značenjima datim u odredbama člana 2. ZOS-a i člana 2. Pravilnika o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18)), a na izvorne standarde na jednak način osim ako nije izričito drugačije određeno u ovom pravilniku;
- k) **standardizacijska organizacija** - označava strane nacionalne, regionalne, međunarodne standardizacijske organizacije koje nisu Institut, ali gdje Institut može (ali ne mora) biti njihov član te domaće ili strane pokrajinske standardizacijske organizacije;
- l) **dozvola** - označava jednostrani ili dvostrani pravni posao u pisanoj formi kojim se nosilac prava obavezuje da će dozvoliti i neće primijeniti mehanizme zaštite autorskog prava prema individualnom korisniku ili grupi korisnika povodom njihovog korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela, u zamjenu za naknadu ili besplatno sve dok isti koriste predmetno autorsko djelo u granicama koje je postavio nosilac prava u toj dozvoli ili na drugi primijeren način, za ograničen vremenski interval;
- m) **prijenos autorskog prava** - dvostrani pravni posao, u pisanoj formi, kojim nosilac subjektivnog autorskog prava predmetno, sadržajno, prostorno, vremenski ograničeno, isključivo ili neisključivo, translativno ili konstitutivno prenosi prenosivo individualno subjektivno autorsko pravo odnosno autorskopravno ovlaštenje na drugo lice translativno ili konstitutivno, u zamjenu za naknadu ili besplatno, trajno ili vremenski ograničeno, u slučajevima i obimu dozvoljenim zakonom i pravnim osnovom na temelju kojih je prenosilac prava stekao to subjektivno autorsko pravo; **povreda autorskog prava** - svako korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez i/ili preko pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika. Povreda autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta može biti civilni delikt, krivično djelo, prekršaj te može biti sankcionisana novčanom kaznom, kaznom zatvora i na druge načine; **radni materijal** - svaki primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji je označen vodenim žigom, koji će se sastojati od jasno i vidljivo naznačene fraze: "Radni materijal" preko cijele strane, dijagonalno, od lijevog donjeg prema desnom gornjem rubu dokumenta, a pored vodenog žiga, u zagлавlju dokumenta će se naznačiti datum, ime korisnika ili eventualno firma, ako je korisnik pravno lice korisnika kojem je primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta namijenjen.

Član 3.

(Autorskopravna zaštita standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i primjeraka istog)

- (1) Standard i/ili standardizacijski dokument je autorsko djelo i kao takav je autorskopravno zaštićen u skladu s odredbom člana 12. ZOS-a i odredbama ZAISP-a jer predstavlja originalnu individualnu duhovnu tvorevinu svog autora.
- (2) Stvaranje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, nezavršeni standard i/ili standardizacijski dokument odnosno standard i/ili standardizacijski dokument u bilo kojoj fazi svog nastanka, naslov standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao i individualni sadržinski elementi odnosno sastojci standarda i/ili standardizacijskog dokumenta predstavljaju samostalna autorska djela ukoliko su individualne duhovne tvorevine svog autora, u skladu s odredbom člana 5. ZAISP-a.
- (3) Standard i/ili standardizacijski dokument jeste odnosno može biti i predmet srodnih prava te zaseban objekt drugih relevantnih grana prava.
- (4) Primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta je zaseban objekt stvarnog i u isto vrijeme autorskog prava. U skladu s odredbom člana 68. ZAISP-a, raspolažanje pojedinačnim autorskim imovinskim pravima ili drugim pravima autora/nosioca prava na autorskom djelu ne utiče na pravo vlasništva na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano (primjerak autorskog djela) ako zakonom ili ugovorom nije drugačije izričito određeno, kao što raspolažanje vlasništvom na stvari na kojoj ili u kojoj je autorsko djelo fiksirano (primjerak autorskog djela) ne utiče na pojedinačna autorska imovinska prava ili druga prava autora na tom autorskom djelu ako zakonom ili ugovorom nije drugačije izričito određeno. Radi jasnoće, osoba koja kupi primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta nije ovlaštena da taj primjerak reproducira, distribuira, preradije, prevodi, javno saopštava, čini dostupnim javnosti ili na druge autorskopravno relevantne načine koristi samo na osnovu činjenice da je nosilac prava vlasništva na tom primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta. Takva osoba će eventualno biti ovlaštena da koristi standard i/ili standardizacijski dokument na navedene i druge načine

- samo ako je za to izričito ovlaštena od strane Instituta na pravno valjan način i na pravno valjanom osnovu.
- (5) Pravo vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao stvari (i shodno objektu stvarnog prava) je pravno odvojeno i značajno različito od autorskih prava na tom istom standardu ili na tom standardizacijskom dokumentu čiji sadržaj je fiksiran na taj materijalni nosač, u skladu s relevantnim odredbama člana 68. et al. ZAISP-a. Prijenosom prava vlasništva ili drugim sličnim djelovanjem na primjerku kao stvari na koju je fiksiran sadržaj standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, ako drugačije nije izričito određeno, ne dolazi do prijenosa autorskih prava na tom standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koji je utjelovljen u tom primjerku.
- (6) Nositelj prava vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao stvari je ograničen u vršenju sadržaja svojih stavnopravnih ovlaštenja koja proizilaze iz prava vlasništva na primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao stvari u granicama sadržaja autorskog prava definisanog ZAISP-om i drugim relevantnim pozitivnim pravilima kojima se uređuje sadržaj subjektivnog jedinstvenog isključivog prava autora/nosioča prava na i povodom autorskog djela i primjerka autorskog djela te predmeta srodnih prava i primjeraka predmeta srodnih prava.

Član 4.

(Primjeri autorskog djela na koje se odnosi ovaj pravilnik)

- (1) U skladu s odredbama člana 1. ovog pravilnika, ovaj pravilnik se odnosi na sve standarde i standardizacijske dokumente bez obzira u kojoj formi se nalazili, a posebno kada su fiksirani na bilo koji materijalni nosač bio on papir i tinta, elektromagnetski ili elektronski zapis, optički zapis, zvučni zapis, te bilo koji primjerak koji egzistira tako što je sadržaj tog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta reproduciran u obliku primjerka autorskog djela fiksiranjem sadržaja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta na materijalni nosač privremeno ili trajno, djelimično ili u cijelini, bilo kakvim sredstvima i na bilo kakav način a može se percipirati bilo kojim čulima ljudskih bića na bilo koji način sa ili bez upotrebe oruđa bilo koje vrste za tu svrhu.
- (2) Odredbe ovog pravilnika se, između ostalog, naročito odnose na sljedeće vrste primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata:
- a) koji se sastoje od materijalnog nosača papira i tinte a proces fiksiranja sadržaja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta je izведен štampanjem (hard copy) bilo kojom tehnikom i na bilo koji način, te eventualni elektronski zapis istog (pohranjivanje djela u elektronskoj formi), a koji se čuvaju u Standardoteci Instituta;
 - b) koji se sastoje od materijalnog nosača u vidu bistabilnog ili bilo kojeg drugog elektromagnetskog, elektronskog, optičkog, zvučnog, magnetnog ili bilo kojeg drugog zapisa koji je skladišten ili po bilo kojem osnovu smješten u tehničkim uređajima za skladištenje i/ili koji se nalaze na računarskoj mreži koju ili lično ili preko osoba koje djeluju u ime i za račun Instituta održava Institut a koji omogućuje pojedinom ovlaštenom korisniku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta pristup primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u vrijeme i s mjestima koje taj pojedinac odabere ili iz prostorija Instituta, u granicama i pod uslovima postavljenim od strane administratora tehnološkog oruđa u pitanju koji djeluje u ime i za račun Instituta;
 - c) koji se nalaze u elektronskom obliku bilo koje vrste, koji su na bilo koji način i bilo kojim sredstvom

- dostupni kroz računarski program "Standard Management Information System" (u dalnjem tekstu: "SMIS"), pristup kojem po bilo kojem osnovu pruža Institut ili lica koja djeluju u ime i za račun Instituta pa i na one primjerke standarda i/ili standardizacijskog dokumenta povodom kojih je bilo koje lice ostvarilo pristup i kontrolu bilo koje vrste sa ili bez dozvole Instituta ili lica koja djeluju u ime i za račun Instituta; koji se nalaze u elektronskom obliku bilo koje vrste po bilo kojem osnovu, uključujući i bez pravno valjanog osnova, na serverima ili drugim tehnološkim uređajima informacijskog društva sličnih serverima odnosno uređajima koji su podobni za skladištenje primjeraka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u elektronskom obliku a pod kontrolom standardizacijskih organizacija kojima lica u radnom odnosu tj. lica koja na bilo koji način i po bilo kojem osnovu djeluju u ime i za račun odnosno po nalogu Instituta pristupaju ili uživo ili putem interneta ili drugog sličnog tehnološkog mehanizma alata ili procesa;
- e) koji se nalaze u bilo kojem mogućem obliku, a između ostalog reproducirani štampanjem ili u elektronskom obliku, a koji primjeri su namijenjeni za prijenos prava vlasništva (sa ili bez prijenosa relevantnih autorskih te drugih subjektivnih prava) istih sa Instituta kao nosioca autorskog/drugih subjektivnih prava na ta lica po bilo kojem osnovu, uključujući (ali ne i ograničeno na) i prodaju istih;
- f) koji se nalaze u bilo kojem mogućem obliku, a između ostalog reproducirani štampanjem ili u elektronskom obliku a koji primjeri su namijenjeni za poduzimanje djelovanja koja su kompatibilna sa svrhom i ovlaštenjima Instituta te koja su odobrena i naložena od strane direktora i drugih osoba u Institutu koji su ovlašteni da daju takve vrste naloga i/ili odobrenja, a posebno za potrebe prezentacija, obuka, održavanja sastanaka i konferencija u kojima je Institut po bilo kojem osnovu učesnik;
- g) koji su na bilo koji relevantan način pohranjeni u elektronskom obliku na tehničkim uređajima koji su namijenjeni i podobni za prijenos u prostoru;
- h) koji se nalaze u bilo kojem obliku, a koji su iz bilo kojeg razloga namijenjeni za distribuciju bez naknade u novcu;
- i) druge vrste primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata na koje proizlazi iz relevantnog pravnog izvora da se imaju primijeniti odredbe ovog pravilnika odnosno koji su po prirodi analogni i kompatibilni s prethodno navedenim vrstama primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, odnosno na sve druge relevantne primjerke standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u pogledu kojeg bi primjena ovog pravilnika bila svrsishodna, a odluku povodom toga donosi direktor Instituta.

DIO II - STICANJE AUTORSKIH PRAVA POVODOM STANDARDA I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA

Član 5.

(Općenito o sticanju autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od strane Instituta)

- (1) U skladu s odredbom člana 9. ZAISP-a, Institut, kako nije fizičko lice, ne može biti autor standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, ali Institut kao pravno lice i subjekt prava može biti nositelj autorskih imovinskih i izvjesnih "drugih" individualnih subjektivnih

- autorskopravnih ovlaštenja odnosno individualnih subjektivnih prava autora koja se mogu prenijeti s autora na Institut - prenosivih autorskih prava.
- (2) Institut ne može originarno steći autorsko pravo na standardu i/ili standardizacijskom dokumentu niti može steći autorstvo povodom bilo kojeg pojedinog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta pa i povodom izvornih standarda.
- (3) Institut može derivativno steći prenosiva autorska prava od autora ili nosilaca autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta. Na taj način Institut postaje nosilac autorskog prava povodom tog pojedinog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (4) Institut može dobiti ovlaštenje bilo koje vrste ili dozvolu da koristi i/ili ovlasti druge da koriste standard i/ili standardizacijski dokument.
- (5) Institut može derivativno da stekne i na taj način postane nosilac autorskog prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima na pravnom osnovu ugovora ili drugog pravnog posla s domaćim ili stranim standardizacijskim organizacijama, i to translativno ili konstitutivno, isključivo ili neisključivo, u granicama dozvoljenim zakonom i definisanim tim pravnim poslom te drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.
- (6) Institut može derivativno da stekne i na taj način postane nosilac autorskog prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima na pravnom osnovu ugovora ili drugog pravnog posla s drugim pravnim ili fizičkim licima, uključujući ali ne i ograničeno na fizička lica koja su nosioci autorskog prava na standardima ako je to dozvoljeno relevantnim pravnim pravilima, i to translativno ili konstitutivno, isključivo ili neisključivo, u granicama dozvoljenim zakonom i definisanim tim pravnim poslom te drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.
- (7) Institut može derivativno da stekne i na taj način postane nosilac autorskog prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima na pravnom osnovu ugovora ili drugog pravnog posla sa zaposlenicima i drugim službenicima Instituta ili trećim licima, i to translativno ili konstitutivno, isključivo ili neisključivo, u granicama dozvoljenim zakonom i definisanim tim pravnim poslom te drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.
- (8) Institut će steći prava i biti nosilac punog pravnog dozvoljenog obima autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su podobni za autorskopravnu zaštitu prema odredbama ZAISP-a, a koji budu stvoreni u izvršavanju obaveza iz ugovora o radu i u vezi s radom ili nastanu korištenjem značajnih sredstava i opreme ili pod finansiranjem Instituta, odnosno standardi i/ili standardizacijski dokumenti koji su autorska djela a koji budu stvoreni u radnom odnosu od strane zaposlenika Instituta ili lica koja djeluju po ugovoru o djelu ili po drugom validnom osnovu prema Institutu.
- (9) Ništava će biti svaka ugovorna odredba ili sadržinski element pravnog posla kojim se na Institut prenosi pojedino autorskopravno ovlaštenje ili pojedino subjektivno autorsko pravo povodom kojeg je prijenos tom vrstom pravnog posla zabranjen i/ili ništav.
- (10) U skladu s odredbom člana 79. ZAISP-a, ništava će biti svaka ugovorna odredba ili sadržinski element pravnog posla kojim se na Institut prenosi autorsko pravo kao cjelina povodom bilo kojeg standara i/ili standardizacijskog dokumenta, autorska moralna prava autora povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, autorska imovinska prava na svim budućim autorskim djelima nekog pojedinog autora te autorska imovinska prava za još

nepoznate načine korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

- (11) Institut može postati nosilac individualnih subjektivnih prava na standardu i/ili standardizacijskom dokumentu i na bilo koji drugi zakonom ili drugim relevantnim pozitivnim pravnim pravilima predviđen i dozvoljen način, uključujući jednostranim prijenosom prava, poklonom prava, nasljeđivanjem prava, sudskom odlukom ili po bilo kojem drugom pravnom osnovu.

Član 6.

(Sticanje autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od stranih standardizacijskih organizacija)

- (1) Kao što je predviđeno u prethodnom članu ovog pravilnika, Institut može steći autorska prava, ovlaštenja bilo koje vrste i/ili dozvole za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta te davanje dozvola trećim licima za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od stranih standardizacijskih organizacija putem ugovora ili drugog pravnog posla.
- (2) Povodom tako stečenih autorskih prava i/ili dozvole, Institut ima obavezu da ostvaruje autorska prava, da ubire i proslijedi naknade, vrši nadzor korištenja, poduzima mјere zaštite autorskih prava i na druge primjerene načine djeluje povodom relevantnih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
- (3) U svakom djelovanju povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u pogledu kojeg je Institut stekao autorsko pravo i/ili dozvolu, Institut će obratiti posebnu pažnju na to da djeluje isključivo u granicama prenesenih prava, ovlaštenja i/ili dozvole koju je dobio od strane standardizacijske organizacije odnosno relevantnog subjekta prava.
- (4) Institut će koristiti i dozvoliti drugima da koriste standard i/ili standardizacijski dokument povodom kojeg su postali nosioci autorskog prava odnosno ovlaštenici tj. dobili dozvolu za takvo djelovanje od strane standardizacijske organizacije samo u granicama u kojima je Institut nosilac prava i/ili za koje je Institut ovlašten i u skladu s bilo kojim uslovima i ograničenjima koji se imaju nači u ugovoru ili pravnom poslu kojim je autorsko pravo preneseno ili kojim je strana standardizacijska organizacija dala dozvolu Institutu.
- (5) U slučaju sukoba odredbi ovog pravilnika i ugovora ili pravnog posla kojim je na Institut strana standardizacijska organizacija prenijela autorsko pravo povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, prednost će uvijek imati odredbe ugovora ili pravnog posla, pod uslovom da su iste u skladu s relevantnim primjenjivim zakonskim odredbama Bosne i Hercegovine.

Član 7.

(Sticanje autorskih prava povodom izvornih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Činom i trenutkom stvaranja onoga što će nakon formalnog postupka i procedure pripremanja, donošenja i objavljivanja uredene ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) postati bosanskohercegovački standard i/ili standardizacijski dokument odnosno proglašenja nečega bosanskohercegovačkim standardom i/ili standardizacijskim dokumentom a što stvorи zaposlenik Instituta ili osoba koja djeluje ugovorom o djelu ili po drugom relevantnom ugovoru i/ili pravnom poslu sa Institutom ili koji nastane korištenjem značajnih sredstava i opreme ili pod finansiranjem Instituta, sva prenosiva autorska i srodnna prava u njihovom punom pravno dozvoljenom obimu i bez ograničenja te isključivo na tom

- izvornom standardu i/ili standardizacijskom dokumentu odnosno elementima tog izvornog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta se po ovom pravnom osnovu prenose na Institut za cjelokupno vremensko, prostorno, sadržinsko i drugo važenje i sadržaj tih prava, u punom obimu dozvoljenom zakonom.
- (2) Zaposlenik Instituta kao i osoba koja djeluje ugovorom o djelu ili pod drugim sličnim ugovorom i/ili pravnim poslom s Institutom kao i osoba koja koristeći značajna sredstva i opremu ili pod finansiranjem Instituta stvori nešto što će postupkom standardizacije odnosno postupkom pripremanja, donošenja i objavljivanja uredenim ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) postati bosanskohercegovački standard ili standardizacijski dokument ima obavezu da prenese sva prenosiva autorska prava, eventualna prenosiva srodnna prava i druga relevantna prenosiva subjektivna prava povodom predmetnog izvornog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, bez posebne naknade, u njihovoj cijelosti, isključivo i bez ograničenja, a posebno za cjelokupno trajanje autorskopravne zaštite, dakle u njihovom punom obimu dozvoljenom zakonom na Institut. Kao naknada za takvo prenošenje uzet će se naknada koju je osoba u pitanju primila od Instituta u skladu s ugovorom s Institutom, a povodom stvaranja odnosno drugog primjereno djejanja povodom nastanka onoga što će postati bosanskohercegovački standard i/ili standardizacijski dokument.
- (3) U slučaju da 1. ili 2. stav ili oba ta stava ovog člana su iz bilo kojeg razloga ništavi, primjenjivat će se odredbe člana 100. ZAISP-a povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su nastali u radnom odnosu s Institutom, odredbe člana 98. ZAISP-a ukoliko se radi o standardima i/ili standardizacijskim dokumentima stvorenim po ugovoru o stvaranju djela po narudžbi, odredbe člana 99. ZAISP-a ukoliko se standard i/ili standardizacijski dokument u pitanju može smatrati kolektivnim djelom, odredbe člana 103. ZAISP-a ukoliko se eventualno radi o standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koji je računarski program.
- (4) Zabranjeno je zaposleniku Instituta, osobi koja je zaključila ugovor o djelu ili drugi sličan ugovor s Institutom, osobi koja je koristeći značajnu opremu i sredstva, kao i finansiranje Instituta stvorila nešto što će postupkom standardizacije odnosno postupkom pripremanja, donošenja i objavljivanja uredenim ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) postati bosanskohercegovački standard i/ili standardizacijski dokument koji je autorskopravno i na druge primjerene načine zaštićen da individualno, kolektivno ili na bilo koji način ostvaruje bilo kojim mogućim modalitetom bilo koje autorsko imovinsko i prenosiva druga prava, srodnna prava i druga subjektivna prava povodom predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta za cjelokupno trajanje autorskopravne zaštite povodom istog, za srodnna prava srodnopravne a za druga subjektivna prava dužinu pravne zaštite istih.
- (5) Institut će pitanja pripadanja, raspolažanja, upotrebe i zaštite autorskih prava na standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koji nastane djejanjem vanjskog saradnika Instituta obavljanjem poslova ili po nalogu Instituta, kao i u slučaju korištenja sredstava i opreme Instituta urediti zasebnim ugovorom s vanjskim saradnicima prije nego što isti počnu rad, a sve u skladu s odredbama ZAISP-a, drugim relevantnim zakonskim odredbama i odredbama ovog pravilnika.
- (6) Ako je vanjski saradnik Instituta zaposlen u nekom drugom pravnom licu ili ustanovi te organu, Institut će sklopiti trostrani ugovor s tim vanjskim saradnikom i trećim licem ili institucijom odnosno organom u pravnom odnosu s vanjskim saradnikom kojim će urediti autorska prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji bi imao nastati djejanjem vanjskog saradnika u pitanju.
- (7) Smatra se da je autor standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji je usvojen u skladu sa ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) dao dozvolu za objavljivanje predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta trenutkom stvaranja predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta. Teret dokazivanja je na osobi koja tvrdi suprotno.
- (8) Smatra se da upotreba standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u skladu sa ZOS-om te mijenjanje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u postupku pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda na način ureden ZOS-om i Pravilnikom o proceduri pripremanja, donošenja i objavljivanja bosanskohercegovačkih standarda ("Službeni glasnik BiH", br. 51/18) ne može predstavljati djejanje koje vrijeda čast i ugled autora dok se suprotno ne dokaže. Teret dokazivanja je na osobi koja tvrdi suprotno.
- (9) Institut ima obavezu da razumnim mjerama i u skladu s dobrom praksom u regiji omogući domaćim autorima vršenje njihovog prava na priznavanje autorstva, u skladu s njihovim razumnim manifestacijama volje pod uslovom da se na taj način ne vrijeđaju prava drugih ili druge relevantne pravne odredbe.

Član 8.

(Evidencija o stečenim autorskim pravima povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će voditi evidenciju svih ugovora i/ili originala pravnih poslova u pogledu kojih je stekao autorska prava, eventualna srodnna prava ili eventualna druga subjektivna prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata zaključenih s bilo kojim licem.
- (2) Sadržaj i strukturu, način vođenja evidencije iz stava (1) ovog člana, te osobu zaduženu za vođenje iste određuje direktor Instituta odlukom.

Član 9.

(Stavljanje znaka o zadržanim isključivim pravima)

- (1) Institut će na svakom primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta istaći znak o zadržanim isključivim pravima (© ISBIH, 2020 - gdje je 2020. godina objavljivanja - u skladu s odredbom člana 165. et al. ZAISP-a) te s prigodnim tekstom koji će sadržavati obaveštenje i upozorenje korisniku i drugim licima o činjenici da povodom tog primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta postoje autorska prava, da su autorska prava zadržana i zaštićena, kao i ukratko šta se smije a šta se ne smije činiti povodom tog primjerka kao i autorskog djela čiji sadržaj je fiksiran na materijalni nosač na koji je postavljen znak o zadržanim isključivim pravima.
- (2) Sadržaj znaka o zadržanim isključivim pravima iz prethodnog stava ovog člana odredit će direktor Instituta. Posebna pažnja će biti posvećena nastojanju da tekst koji prati znak o zadržanim isključivim pravima bude precizan, potpun, razumljiv, informativan i svrshodan.
- (3) Znak o zadržanim isključivim pravima posebno će sadržavati naznaku da Institut zadržava sva prava i da se ni u kojem slučaju ne smije tumačiti bilo koje objavljivanje ili korištenje primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane Instituta ili korisnika kao odricanje bilo

- kojeg individualnog autorskopravnog ovlaštenja ili individualnog subjektivnog autorskog prava povodom tog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane bilo kojeg lica.
- (4) Ukoliko Institut ima obavezu da koristi poseban tekst ili tekst posebnog sadržaja i/ili izražaja odnosno posebne pojedine elemente sadržaja i/ili izražaja znaka o zadržanim isključivim pravima koja obaveza proizilazi iz ugovora i/ili pravnog posla kojim je strana standardizacijska organizacija ili drugo lice prenijelo autorsko pravo, ovlaštenje ili dozvolu povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta na Institut, Institut će na konkretni primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta staviti znak o zadržanim isključivim pravima s relevantnim sadržajem ili elementima sadržaja odnosno izražaja, pa i u slučajevima kada se rezultirajući znak o zadržanim isključivim pravima značajno razlikovao u sadržaju od sadržaja znaka o zadržanim pravima iz prvog i drugog stava ovog člana.
- (5) Gdje je to primjereni i iz posebnih okolnosti potrebno, Institut može koristiti vodeni žig ili drugi primjer način označavanja činjenice da su autorska prava, eventualna srodnna prava ili druga subjektivna prava povodom konkretnog primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta pridržana kao i naznačiti nosioca tih autorskih prava te eventualno naznačiti druge relevantne podatke.

DIO III - OSTVARIVANJE AUTORSKIH PRAVA POVODOM STANDARDA I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA

Član 10.

(Način ostvarivanja autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane Instituta)

Institut ostvaruje autorska prava, eventualna srodnna prava te eventualna druga subjektivna prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u pogledu kojih je Institut nosilac tih prava ili je ovlašten ili ima dozvolu na izvjesno pravno relevantno djelovanje vlastitim korištenjem predmetnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u ime i za račun Instituta od strane zaposlenika i/ili lica koji po validnom pravnom osnovu djeluju u ime i za račun Instituta, umnožavanjem i prodajom odnosno drugim prijenosom prava vlasništva na primjerima standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, davanjem dozvola trećim licima za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, prijenosom prenosivih autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata translativno ili konstitutivno i na druge načine predviđene ZOS-om, ZAISP-om i drugim relevantnim pravnim pravilima, sve u granici obima autorskih prava koja su povodom konkretnih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata prenesena na Institut ili povodom kojih je Institut ovlašten validnim pravnim osnovom.

Član 11.

(Davanje dozvole korisnicima za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta)

- (1) Institut daje pisani dozvolu korisniku za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u granicama obima autorskih prava, eventualnih srodnih prava i drugih relevantnih subjektivnih prava koja su povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta prenesena na Institut ili povodom kojih je Institut ovlašten da daje dozvole trećim licima validnim pravnim osnovom, sve pod uslovima i u granicama određenim pravnim osnovima kojim su prenesena na Institut relevantna prava i/ili dozvole.
- (2) Dozvola koju Institut daje korisniku za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta predstavlja dovoljnu dozvolu kada je dozvola potrebna za izvjesno korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta kao autorskog djela, predmeta srodnih prava ili objekta drugog oblika

- pravne zaštite i predstavlja pravno obavezujuće obećanje i obavezu koju Institut prihvata da ne koristi i neće primjenjivati mjere autorskopravne i druge primjerene pravne zaštite za koje je ili bi Institut bio ovlašten kao nosilac autorskog prava, nosilac dozvole ili ovlaštenik po bilo kojem validnom pravnom osnovu prava prema tom korisniku odnosno toj osobi dok god i pod uslovom da taj korisnik odnosno osoba plati primjerenu naknadu, ukoliko je to element davanja dozvole i dok god taj korisnik koristi standard i/ili standardizacijski dokument na način određen tom konkretnom dozvolom, u skladu s eventualnim uslovima istaknutim u dozvoli i u granicama eventualno određenim u dozvoli odnosno dok god taj korisnik odnosno osoba koristi standard i/ili standardizacijski dokument odnosno djeluje u granicama dozvole te u granicama svrhe i namjere koja se davanjem te dozvole želi postići i pod uslovom da je takvo korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane tog korisnika odnosno osobe u skladu s dobrim običajima.
- (3) Korisnik standarda i/ili standardizacijskog dokumenta mora tražiti i dobiti dozvolu od Instituta da koristi standard i/ili standardizacijski dokument prije nego što počne koristiti standard i/ili standardizacijski dokument, u suprotnom takvo djelovanje korisnika će predstavljati povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta uslijed kojeg djelovanja će Institut moći primijeniti mjere zaštite autorskog prava prema relevantnim odredbama ZOS-a, ZAISP-a te prema drugim relevantnim pravnim pravilima kao i u skladu s ovim pravilnikom.
- (4) Institut korisniku daje dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta na primjeren način koji je u skladu sa svrhom, namjenom i primjenom tog standarda te postizanjem cilja koji se tim standardom želi postići, s tim što će obim takve dozvole za korištenje uvijek biti ograničen namjerom koja se želi postići davanjem takve dozvole od strane Instituta korisniku i da takvo korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta mora biti u skladu s dobrim običajima.
- (5) Institut će dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta predmetno, sadržinski, prostorno, vremenski i na druge primjerene načine ograničiti tako da korisniku daje dozvolu najmanjeg obima koji je objektivno potreban korisniku da na primjeren način koristi predmetni standard i/ili standardizacijski dokument u skladu s prethodnim stavom ovog člana.
- (6) Osim ako nije izričito drugačije određeno, dozvola za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta ovlastit će korisnika samo i isključivo na ono korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koje je poimenično i izričito predviđeno u individualnoj dozvoli. Korisnik koji želi koristiti standard i/ili standardizacijski dokument na način koji nije predviđen dozvolom od Instituta mora tražiti i dobiti zasebnu dozvolu za takvo korištenje prije nego što započne takvo korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, u suprotnom takvo djelovanje korisnika će predstavljati povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta uslijed kojeg djelovanja će Institut moći primijeniti mjere zaštite autorskog prava prema relevantnim odredbama ZOS-a, ZAISP-a te prema drugim relevantnim pravnim pravilima kao i u skladu s ovim pravilnikom. Radi jasnoće, dozvola ovlašćuje korisnika samo za konkretna djelovanja predviđena u dozvoli. Korisnik koji želi koristiti standard i/ili standardizacijski dokument na druge načine mora dobiti zasebnu dozvolu.
- (7) Druge eventualne sadržinske elemente pravnog posla kojim se daje korisniku dozvola za korištenje standarda i/ili

- standardizacijskog dokumenta odredit će direktor Instituta odlukom.
- (8) Institut će davati dozvole za korištenje izvornih standarda i/ili standardizacijskih dokumenata stranim standardizacijskim organizacijama u skladu s odlukom direktora Instituta, gdje je primjereni, uz primjenu reciprocita gdje je moguće i pod uslovom postizanja najboljeg interesa Bosne i Hercegovine i Instituta.
- (9) Direktor Instituta može izdati pisanu, naplatnu ili besplatnu, individualnu dozvolu za korištenje bilo kojeg individualnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bilo kojem licu, grupi lica ili svim licima u Bosni i Hercegovini i/ili svjetu odlukom, ukoliko je to posebno opravdano i ukoliko je to u najboljem interesu Bosne i Hercegovine i Instituta, gdje će u obrazloženju odluke kojom se daje predmetna dozvola biti obrazložena opravdanost i najbolji interes BiH i Instituta, te ukoliko je to dozvoljeno i u obimu u kojem je to dozvoljeno pravnim osnovom na temelju kojeg je Institut stekao autorsko pravo i/ili dozvolu za davanje trećim licima dozvole za korištenje konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 12.

(Naknada za dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta)

- (1) Za svaku dozvolu za svaki oblik korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta korisnik standarda i/ili standardizacijskog dokumenta mora platiti naknadu Institutu u iznosu koji će u skladu s relevantnim pravilima Instituta, ugovorima i/ili pravnim poslovima sa stranim standardizacijskim organizacijama i prema drugim relevantnim i primjenjivim konsideracijama odrediti Institut.
- (2) Korisnik ne mora platiti naknadu za dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta samo kada je to izričito odredio Institut. Institut će dozvoliti besplatno korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata samo u posebnim slučajevima predviđenim pravilima Instituta, ovim pravilnikom, odlukom osobe koja je ovlaštena da donese takvu odluku i kada to je opravdano svim relevantnim konsideracijama.
- (3) Besplatno korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata povodom kojih je stekao prava, ovlaštenja ili dozvolu za takvo djelovanje od strane standardizacijske organizacije Institut će dozvoliti samo ukoliko je i sam ovlašten za takvo djelovanje pravnim osnovom kojim je preneseno autorsko pravo i/ili data dozvola za autorskopravno relevantno djelovanje povodom konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 13.

(Evidencija o izdatim dozvolama za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će voditi evidenciju svih izdatih dozvola za korištenje standarda ili standardizacijskog dokumenta svim licima osim dozvola prema zaposlenicima Instituta, kojima se dozvola za korištenje daje ovim pravilnikom u granicama i u skladu s odredbama istog.
- (2) Sadržaj i strukturu, način vođenja evidencije iz stava (1) ovog člana, te osobu zaduženu za vođenje iste određuje direktor Instituta odlukom.

Član 14.

(Prijenos autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Kada je to posebno opravdano i u najboljem interesu Bosne i Hercegovine i Instituta, Institut može prenijeti jedno ili više autorskopravnih ovlaštenja odnosno individualnih subjektivnih prenosivih autorskih prava povodom standarda

i/ili standardizacijskih dokumenata u pogledu kojih je Institut nosilac autorskih prava na drugu osobu.

- (2) Odluku o prijenosu prenosivog autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta donosi u pisanoj formi direktor Instituta.
- (3) Na prijenos prenosivog autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta primjenjivat će se odredbe poglavљa III trećeg dijela ZAISP-a et al. te druge primjenjive relevantne pravne odredbe.
- (4) Osim ako nije drugačije izričito određeno ili drugačije ne proizlazi iz relevantnih pravnih odredbi, pojedinačna prenosa autorska prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata prenose se zasebno, a jedina prava koja su prenesena su ona koja su izričito enumerirana i naznačena.
- (5) Za potrebe ovog pravilnika i radi jasnoće, davanje dozvole za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata ne predstavlja prijenos prenosivih autorskih prava s Instituta na korisnika već predstavlja preuzimanje obaveze od strane Instituta na suzdržavanje od primjene mjera zaštite autorskih prava u zamjenu za novčanu naknadu, kada je ista element davanja dozvole i dok korisnik koristi standard i/ili standardizacijski dokument u skladu s dozvolom, osim ako drugačije izričito ne proizlazi iz odredbi dozvole, ugovora čiji element je dozvola i/ili pravnog posla koji sadrži dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 15.

(Evidencija o prenošenju autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će voditi evidenciju svih prijenosa prenosivih autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata s Instituta na druga fizička i pravna lica.
- (2) Sadržaj i strukturu, način vođenja evidencije iz stava (1) ovog člana, te osobu zaduženu za vođenje iste određuje direktor Instituta odlukom.

DIO IV - ЗАШТИТА АУТОРСКИХ ПРАВА ПОВОДОМ СТАНДАРДА И/ИЛИ СТАНДИЗАЦИЈСКИХ ДОКУМЕНТА

Član 16.

(Obaveza poštovanja autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) U skladu s odredbom člana 12. stav 2. ZOS-a, zabranjeno je umnožavanje i distribuiranje dijelova ili cijeline standarda i/ili standardizacijskih dokumenata bez izričite saglasnosti Instituta.
- (2) U skladu s odredbom člana 20. stav 2. ZAISP-a, drugo lice smije koristiti standard i/ili standardizacijski dokument samo s dozvolom autora/nosionca prava ili s dozvolom koja direktno proizlazi iz relevantnih odredbi ZAISP-a.
- (3) U skladu s odredbom člana 243. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez pravno valjane dozvole, kada je prema relevantnim pravnim pravilima takva dozvola potrebna, predstavlja krivično djelo za koje je zaprijećena novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine.
- (4) U skladu s odredbom člana 170. ZAISP-a, korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata bez pravno valjane dozvole može predstavljati prekršaj za koji je zaprijećena novčana kazna.

Član 17.

(Zabrana povreda autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika je zabranjeno.

- (2) Korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta preko granica pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika je zabranjeno.
- (3) Korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta bez ili preko pisane, izričite i pravno valjane dozvole ili prijenosa prava od strane Instituta na korisnika predstavlja povredu autorskog prava Instituta povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji se na ovaj način koristi.
- (4) Povreda autorskog prava predstavlja civilni delikt, a u isto vrijeme može predstavljati prekršaj i krivično djelo u skladu s relevantnim pozitivnim pravnim pravilima.

Član 18.

(Nadzor nad korištenjem standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut će posebno vršiti nadzor nad autorskopravno relevantnim aspektima korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od strane korisnika koji su dobili od Instituta dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata. Pri tom nadzoru Institut će obratiti posebnu pažnju na to da utvrdi da li korisnici koriste standard i/ili standardizacijski dokument u granicama dozvole koju su dobili od Instituta.
- (2) Institut može tražiti primjerenu pomoć od drugih državnih organa i institucija u vršenju nadzora iz ovog člana u skladu s relevantnim pravilima koja uredaju odnose između državnih organa i/ili institucija.

Član 19.

(Zaposlenik Instituta koji vrši nadzor nad poštivanjem autorskih prava i autorskopravno relevantnim aspektima korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Direktor Instituta će rješenjem imenovati osobu iz reda zaposlenika Instituta čija dužnost će biti da vrši nadzor nad poštivanjem autorskog prava Instituta u svakom aspektu koliko je god to razumno moguće.
- (2) Zaposlenik iz stava (1) ovog člana će nadzirati, koliko je to razumno moguće, autorskopravno relevantne aspekte korištenja standarda i/ili standardizacijskih dokumenata od strane korisnika koji su dobili dozvolu za korištenje od Instituta naspram ŽOS-a, ZAISP-a, ovog pravilnika te drugih relevantnih pravnih pravila.
- (3) Zaposlenik iz stava (1) ovog člana ima pravo i obavezu da obavijesti direktora Instituta ukoliko na bilo koji način sazna o povredi autorskog prava Instituta povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta od strane bilo koje osobe, uključujući drugih zaposlenika Instituta.
- (4) Zaposlenik iz stava (1) ovog člana će posebno obratiti pažnju na to da li Institut i korisnici koriste strane standarde i/ili standardizacijske dokumente u skladu s dozvolom i prijenosom prava sa stranih standardizacijskih organizacija na Institut i o tome posebno obavještavati direktora Instituta.

Član 20.

(Primjena mehanizama zaštite autorskih prava u slučaju povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

Institut će nastojati u što većoj mjeri primijeniti sve moguće mjeru zaštite autorskog prava u slučaju da nadzorom ili po bilo kojem osnovu dode do saznanja da je razumno zaključiti da je vjerovatno došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta čiji je Institut nosilac, ovlaštenik odnosno sticalac dozvole po bilo kojem osnovu.

Član 21.

(Korištenje gradanskopravnih mehanizama zaštite autorskih prava povodom povrede autorskog prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima)

- (1) Direktor Instituta će razmotriti sve dostupne podatke uslijed razumno vjerovatne konkretne povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta čiji je Institut nosilac po bilo kojem osnovu ili povodom kojeg je Institut dobio dozvolu na takvo djelovanje, i uzimajući u obzir najbolji interes Bosne i Hercegovine i Instituta te obaveze koje je Institut preuzeo na sebe putem ugovora i drugih pravnih poslova sa stranim standardizacijskim organizacijama, donijeti pisani odluku o tome da li će i na koji način Institut primijeniti gradanskopravne mjere zaštite povodom te razumno vjerovatne povrede autorskog prava.
- (2) Direktor Instituta može, između ostalog, naložiti pokretanje gradanskopravnog postupka protiv osobe koja razumno vjerovatno čini povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (3) Direktor Instituta može naložiti i pokretanje drugih postupaka zaštite autorskog prava uslijed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (4) Institut će se u svakom slučaju postojanja razumno vjerovatne povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta obratiti, pisano, licu koje razumno vjerovatno vrši povredu autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i tražiti da to lice bez odugovlačenja prestane sa svojim djelovanjem, osim ako bi takvo djelovanje oštetilo mogućnost Instituta da traži i ostvari zaštitu autorskog prava uslijed povrede autorskog prava ili ako postoje drugi objektivno opravdani razlozi za izostavljanje takvog djelovanja.
- (5) Institut će nastojati da nadoknadi svu štetu koja je nastala povredom autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta čiji je Institut nosilac po bilo kojem osnovu.
- (6) U slučaju pokretanja sudskog postupka uslijed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, Institut će nastojati primijeniti što više primjenjivih i relevantnih mjera iz odjeljka B poglavљa II šestog dijela ZAISP-a.

Član 22.

(Primjena prekršajnopravnih mehanizama zaštite uslijed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) U svakom slučaju razumne vjerovatnoće da je došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta s elementima prekršaja Institut će o tome obavijestiti inspekcijsko tijelo nadležno u skladu s odredbom člana 173. ZAISP-a i drugim relevantnim pravnim pravilima.
- (2) Institut će prosljediti sve dostupne podatke i pružiti svu razumno asistenciju i pomoć nadležnom inspekcijskom tijelu u djelovanju uslijed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 23.

(Primjena krivičnopravnih mehanizama zaštite uslijed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) U svakom slučaju razumne vjerovatnoće da je došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta s elementima krivičnog djela Institut će o tome obavijestiti Tužilaštvo Bosne i Hercegovine odnosno nadležno tužilaštvo.

- (2) Institut će proslijediti sve dostupne podatke i pružiti svu razumnu asistenciju i pomoći nadležnom tužilaštvu u djelovanju uslijed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 24.

(Primjena carinskih mjer zaštite autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

Gdje je primjereno, Institut će primijeniti carinske mjeru zaštite autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata iz odjeljka B poglavlja III šestog dijela ZAISP-a et.

Član 25.

(Obavještavanje stranih standardizacijskih organizacija o povredi autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata u pogledu kojih su prava, ovlaštenja ili dozvoli prenijele na Institut)

- (1) Institut će obavijestiti stranu standardizacijsku organizaciju u slučaju da postoji razumna vjerovatnoća da je došlo do povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u pogledu kojeg je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut kao i povodom primjene svih relevantnih mehanizama zaštite autorskih prava uslijed takve povrede koju su poduzeti.
- (2) Institut će pružiti svu razumnu asistenciju stranoj standardizacijskoj organizaciji u primjeni mehanizama zaštite autorskih prava uslijed povrede autorskih prava povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata u pogledu kojih je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut u svakom razumnom obliku i mjeri.
- (3) Institut će obratiti pažnju na to da postupa u skladu s relevantnim odredbama ugovora sa stranim standardizacijskim organizacijama povodom eventualne povrede autorskih prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima u pogledu kojih je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut.
- (4) Institut neće ni na koji način vršiti diskriminaciju ili distinkciju u primjeni mjera zaštite između izvornih i drugih standarda osim ako ta distinkcija ili diskriminacija direktno ne proizilazi iz pravnog osnova po kojem je Institut nosilac prava, ovlaštenja ili dozvole.

Član 26.

(Traženje asistencije u pogledu primjene mehanizama zaštite autorskih prava čiji je nosilac Institut povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Institut može tražiti od stranih standardizacijskih organizacija asistenciju, pomoći i svako drugo primjereno djelovanje u pogledu primjene mehanizama zaštite uslijed povrede autorskih prava na standardima i/ili standardizacijskim dokumentima povodom kojih je strana standardizacijska organizacija prenijela pravo, ovlaštenje ili dozvolu na Institut.
- (2) Institut može tražiti da se strana standardizacijska organizacija uključi u postupak zaštite uslijed povrede autorskog prava povodom stranog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.
- (3) Institut će tražiti od autora domaćeg standarda i/ili standardizacijskog dokumenta da pruži svu razumnu i potrebnu pomoći u pogledu primjene mehanizama zaštite uslijed povrede autorskog prava povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

DIO V - DAVANJE DOZVOLE ZA KORIŠTENJE STANDARDA I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA ZAPOSLENICIMA INSTITUTA I OSOBAMA KOJE PO DRUGOM PRAVNOM OSNOVU DJELUJU U IME I ZA RAČUN INSTITUTA

Član 27.

(Dozvola zaposlenicima i drugim službenicima Instituta za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Zabranjeno je svakom licu koje je zaposleno u Institutu, vanjskom saradniku Instituta kao i licima koja su u pravnom odnosu po bilo kojem osnovu (ugovor o djelu, izdavački ugovor i dr.) s Institutom da koriste bilo koji standard i/ili standardizacijski dokument bez dozvole za takvo djelovanje koje proizilazi ili iz odredbi ovog pravilnika ili iz dozvole koja je saglasna s odredbama ovog pravilnika.
- (2) Dužnost je svakog zaposlenika Instituta i drugih lica iz stava (1) ovog člana da iskorištavaju, koriste i upotrebljavaju standard i/ili standardizacijski dokument koji je autorsko djelo u granicama date dozvole.
- (3) Korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata izvan granica date dozvole predstavlja povredu autorskog prava povodom tog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i stoga je zabranjeno zaposlenicima Instituta i drugim licima iz stava (1) ovog člana.
- (4) Postupanje suprotno odredbama stava (3) ovog člana od strane zaposlenih u Institutu podlježe disciplinskoj odgovornosti.
- (5) Zaposlenim u Institutu daje se izričita dozvola da koriste standarde i standardizacijske dokumente u obimu koji je potreban da bi obavili djelovanja prema tim standardima i/ili standardizacijskim dokumentima gdje ta djelovanja proizilaze iz radnih (i drugih analognih) obaveza tih zaposlenika/službenika Instituta, a sve u granicama autorskih prava i/ili ovlaštenja koja je Institut stekao po relevantnim pravnim osnovima.
- (6) Dozvola iz stava (5) ovog člana je vremenski ograničena na vremenski interval koji je potreban da se efikasno obavi svrha korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, a nije veća od obima dozvole koju sam Institut ima.
- (7) Dozvola iz stava (5) ovog člana je prostorno ograničena na prostor koji je potreban da se efikasno obavi svrha korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta i ne može biti prostorno šira, ali može biti uža od teritorije Bosne i Hercegovine, a ni u kojem slučaju veća od obima dozvole koju sam Institut ima.
- (8) Za davanje dozvole s prostornim ograničenjem širim od teritorije Bosne i Hercegovine mora se dati posebna dozvola.
- (9) Dozvola iz ovog člana je sadržinski ograničena na svrhu zbog koje ovlašteni službenik Instituta koristi standard i/ili standardizacijski dokument i kvalifikovana osoba je ovlaštena samo i isključivo za ona djelovanja prema standardu i/ili standardizacijskom dokumentu koja su neophodna da se efikasno i svršishodno obavi povjereni zadatak radi kojeg ovlašteno lice koristi standard i/ili standardizacijski dokument, sve pod uslovom da je ta svrha pravno dozvoljena i da proizilazi iz radnog ili obligacionopravnog odnosa zaposlenika prema Institutu te da se takvim korištenjem standarda i/ili standardizacijskog dokumenta ne prelaze grance autorskih prava, ovlaštenja ili dozvole Instituta.

- (10) Lica koja su dobila dozvolu za korištenje standarda i/ili standardizacijskog dokumenta po bilo kojem osnovu ne mogu tu dozvolu prenijeti na bilo koje drugo lice osim ako nije izričito drugačije određeno odlukom kojom se daje izričita i pojedinačna konkretna dozvola.
- (11) Dozvola iz stava (10) ovog člana ne predstavlja prijenos autorskog prava već prihvatanje obaveze Instituta da se ne koriste prema licu kojem je dozvola data sredstva i mjeru autorskopravne zaštite za koje je Institut ovlašten kao nosilac autorskog prava, nosilac dozvole ili ovlaštenik po bilo kojem validnom pravnom osnovu, pod uslovom da ovlašteno lice djeluje u granicama dozvole te u granicama svrhe uslijed koje je ta dozvola pružena tom licu.
- (12) Davanje ove dozvole ne predstavlja osnov za odricanje od prava na traženje autorskopravne i druge primjere pravne zaštite od strane Instituta niti odricanje prava na naknadu štete, niti ima uticaja na umanjenje ili odricanje od građanskopravne, prekršajnopravne ili krivičnopravne, te moralne odgovornosti lica koje koristi standard i/ili standardizacijski dokument u slučaju da lice djeluje izvan granica date dozvole i svrhe uslijed koje je ova dozvola data.
- (13) U izjavi o povjerljivosti, koju potpisuju svi zaposleni u Institutu prilikom zasnivanja radnog odnosa, posebno se navodi obaveza poštivanja i zaštite autorskih prava standardizacijskih dokumenata.

Član 28.

(Lica i dodatna ograničenja dozvola koje se daju ovim pravilnikom na korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Dozvola iz prethodnog člana ovog pravilnika daje se, između ostalog i naročito, sljedećim licima zaposlenim u Institutu:
- a. raspoređenim u Sektoru 04 koji primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata pristupaju u svrhu: lektorisanja, prevodenja, tehničke obrade, prodaje standarda, pripreme standarda za rad tehničkih komiteta, administracije mreže Instituta te čuvanja prijenosnih medija sa standardizacijskim dokumentima, i
 - b. raspoređenim u Sektoru 03 koji primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata pristupaju zbog obavljanja poslova iz oblasti standardizacije.
- (2) Članovima tehničkih komiteta ili ad hoc grupa, koji nisu zaposlenici Instituta, daje se dozvola iz prethodnog člana ovog pravilnika s izričitim svrhom njihovog pristupanja primjercima standarda i standardizacijskih dokumenata zbog potreba rada u tehničkim komitetima Instituta na poslovima: usvajanja standarda, prevođenja standarda ili izrade izvornih standarda, te drugim primjerenim poslovima.
- (3) Lektorima, prevodiocima ili tehničarima informacionih nauka, koji nisu zaposlenici Instituta, ali su angažovani od strane Instituta kao vanjski saradnici i pružaoci usluga u svrhu obavljanja poslova za potrebe Instituta definisanih zaključenim ugovorima, daje se dozvola iz prethodnog člana ovog pravilnika da koriste standarde i/ili standardizacijske dokumente u skladu sa i u granicama svog angažmana s Institutom.
- (4) Učesnicima konferencija, sastanaka ili obuka koje organizuje ili u kojima učestvuje Institut, na kojima je omogućen pristup primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, daje se dozvola da koriste navedene standarde i/ili standardizacijske dokumente iz prethodnog člana ovog pravilnika, isključivo za vrijeme trajanja navedenog događaja, u skladu s namjerom koja se želi postići i u skladu s dobrim običajima.
- (5) Bilo kojim fizičkim ili pravnim licima koja su stekla posjed nad primjerkom standarda i/ili standardizacijskog

dokumenta besplatno a po osnovu ustupanja prijevoda standarda Instituta dat će se dozvola iz prethodnog člana ovog pravilnika za korištenje konkretnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, isključivo za vlastite potrebe.

DIO VI - POSEBNA PRAVILA POVODOM DJELOVANJA PREMA PRIMJERCIMA STANDARDA I/ILI STANDARDIZACIJSKIH DOKUMENATA I POVODOM NJIHOVE ZAŠTITE

Član 29.

(Način rukovanja primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Osobe zaposlene u Institutu, a naročito osobe raspoređene u Sektoru 04 i Sektoru 03, koje po prirodi posla redovno ili povremeno rade s primjercima standarda i standardizacijskih dokumenata, pristupat će istim koristeći SMIS sistem i softver pod kontrolom Instituta putem računarske mreže Instituta.
- (2) Fizički štampani primjerci standarda i/ili standardizacijskih dokumenata čuvat će se u Standardoteci Instituta.
- (3) Osobe zaposlene u Institutu kojima je zbog poslovnih obaveza dozvoljen pristup primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata dužne su voditi računa da se ti primjerci koriste samo za potrebe obavljanja svojih radnih obaveza u okviru Instituta, u mjeri koja je određena takvim djelovanjem, te aktivno djelovati na sprečavanju i onemogućavanju slučajnog ili namjernog pristupa neovlaštenih osoba standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
- (4) Zabranjeno je svim osobama, posebno osobama zaposlenim u Institutu, praviti kopije ili druge vrste reprodukcija standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjera standarda i/ili standardizacijskih dokumenata na (virtuelnim) lokacijama na računarskoj mreži koje nisu namijenjene za smještanje ili čuvanje istih, a posebno ako iste nisu zaštićene od neovlaštenog pristupa, i posebno ako iste nisu pod kontrolom Instituta, bez izričite dozvole.
- (5) Zabranjeno je snimanje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjera standarda i/ili standardizacijskih dokumenata na prijenosne medije bilo koje vrste bez izričite dozvole.
- (6) Zabranjeno je standarde i/ili standardizacijske dokumente odnosno primjerke standarda i/ili standardizacijskih dokumenata slati elektronskom poštom ili njenim ekvivalentom bez izričite dozvole.
- (7) Zabranjeno je štampanje ili ekvivalentno djelovanje povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjera standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, odnosno slično djelovanje na bilo koji drugi način.
- (8) Posebno je zabranjeno bespotrebno, nesvrishodno, neovlašteno, izvan radnih obaveza i mimo direktnе neophodnosti fiksirati sadržaj standarda i/ili standardizacijskog dokumenta odnosno bilo kojeg dijela istog na materijalni nosač bilo koje vrste, neposredno ili posredno, privremeno ili trajno, bilo kakvim sredstvom i na bilo koji način.

Član 30.

(Način rukovanja standardima i standardizacijskim dokumentima u radu tehničkih komiteta i ad hoc grupe i primjena SMIS sistema)

- (1) Članovima tehničkih komiteta bit će omogućen pristup primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su u procesu usvajanja u njihovim tehničkim komitetima, a pristup će biti omogućen online kroz SMIS sistem i softver pod kontrolom Instituta, bez mogućnosti preuzimanja ili reproduciranja primjera standarda i/ili

- standardizacijskih dokumenata za cijelokupni vremenski tok postupka usvajanja standarda te će se završiti odnosno prestat će omogućavanje pristupa standardima i/ili standardizacijskim dokumentima ovim osobama momentom usvajanja standarda kao bosanskohercegovačkog standarda.
- (2) Institut će u svakom slučaju pružanja online pristupa standardima i standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata bilo kojoj osobi primjeniti tehničke mjere zaštite provođenjem primjenjivih tehničkih mjer zaštite.
 - (3) Svakom korisniku iz prvog stava ovog člana i drugim ovlaštenim licima bit će dodijeljeno korisničko ime i lozinka za pristup standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
 - (4) Osoba kojoj je dodijeljeno korisničko ime i lozinka za pristup SMIS sistemu i softveru pod kontrolom Instituta te standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata dužna je čuvati to korisničko ime i lozinku kao poslovnu tajnu te onemogućiti zloupotrebu istih bilo koje vrste. Suprotno postupanje predstavlja teško narušavanje radne discipline.
 - (5) U slučaju da korisničko ime i lozinka budu na bilo koji način kompromitovani, dužnost je osobe kojoj su to korisničko ime i lozinka dodijeljeni, kao i svakoj osobi koja je na bilo koji način saznala o činjenici kompromitovanja korisničkog imena i/ili lozinke, da o činjenici kompromitovanog korisničkog imena i lozinke obavijesti administratora SMIS sistema. Nepostupanje po ovom stavu predstavlja teško narušavanje radne discipline.
 - (6) Svaki pristup standardu i/ili standardizacijskom dokumentu odnosno primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta zapisuje se u SMIS sistemu i softveru pod kontrolom Instituta (logiranje pristupa).
 - (7) Obaveza je administratora SMIS sistema i softvera pod kontrolom Instituta da periodično vrši pristup ovim zapisima, da nadzire i prijavljuje direktoru Instituta sve eventualne primjećene nepravilnosti u korištenju standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata.
 - (8) Članovima ad hoc grupe koji nisu istovremeno članovi tehničkih komiteta i nemaju online pristup standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata, mogu se za potrebe rada ad hoc grupe pripremiti zasebni primjeri standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u elektronskom obliku i isti se mogu snimati na prijenosni medij, s tim da ti standardi moraju biti na isti način naznačeni kao radni materijali.
 - (9) Članovi tehničkih komiteta i ad hoc grupe prilikom pristupanja tehničkom komitetu ili ad hoc grupi dužni su da se obavežu na čuvanje povjerljivih i tajnih podataka koje su dobili na uvid, što će potvrditi i dokumentovati vlastoručnim potpisivanjem izjave o povjerljivosti čiji sadržaj će definisati Institut.

Član 31.

(Način rukovanja primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji se daju vanjskim saradnicima na prevodenje ili lektorisanje)

- (1) Primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji se dostavlja vanjskim saradnicima Instituta u svrhu prevodenja ili lektorisanja bit će označen kao radni materijal.
- (2) Vanjski saradnici koji rade na lektorisanju i prevodenju standardizacijskih dokumenata prilikom prijema radnog materijala dužni su da se obavežu na čuvanje povjerljivih i tajnih podataka koje su dobili na uvid, što će potvrditi i

dokumentovati vlastoručnim potpisivanjem izjave o povjerljivosti čiji sadržaj će definisati Institut.

Član 32.

(Pristup standardima od strane lica u okviru pružanja informatičkih usluga Institutu)

- (1) Privrednim društvima koja pružaju informatičke usluge odnosno usluge informacionog društva i/ili pojedincima koji su po bilo kojem osnovu angažovani na pružanju informatičkih usluga odnosno usluga informacionog društva Institutu, zbog njihove prirode posla, Institut će omogućiti i dozvoljeno je da vrše pristup standardima i/ili standardizacijskim dokumentima odnosno primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji se nalaze na računarskoj mreži pod kontrolom Instituta, primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata kojima se pristupa putem primjenjenih računarskih programa odnosno softverskih aplikacija pa i primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji se nalaze van Instituta na serverima i/ili računarima drugih standardizacijskih organizacija kojima Institut po bilo kojem osnovu ima pravo pristupa i primjereng djeleovanja, u granicama tog pristupa i primjenjenog djeleovanja.
- (2) Privredna društva iz prvog stava ovog člana te sva druga lica koja djeluju na način opisan u prethodnom članu dužna su da se obavežu na čuvanje povjerljivih i tajnih podataka koje su dobila na uvid, što će potvrditi i dokumentovati vlastoručnim potpisivanjem izjave o povjerljivosti čiji sadržaj će definisati Institut prije početka izvršenja usluga Institutu, te tek nakon toga dobijaju ograničenu dozvolu da koriste standard i/ili standardizacijski dokument odnosno primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta u skladu s ovim pravilnikom a ograničenu svrhom i ciljem njihovog pristupa i djeleovanja prema i povodom standarda i/ili standardizacijskog dokumenta primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata u pitanju.

Član 33.

(Način djeleovanja prema primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata kod davanja dozvole za korištenje standarda i/ili standardizacijskih dokumenata odnosno primjeraka standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

- (1) Svaki primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji se dostavlja korisniku mora biti označen vodenim žigom s logom Instituta i oznakom BAS kao i posebnim zaglavljem na svakoj stranici dokumenta.
- (2) Zagлавje iz stava (1) ovog člana sadrži datum isporuke, broj računa, ime korisnika odnosno eventualno firme ako se radi o pravnom licu, a na polediani naslovne strane svakog dokumenta nalazi se znak o zadržanim isključivim pravima (© ISBIH, (godina objavljuvanja)).
- (3) Ime korisnika bit će naznačeno u zagлавju svakog primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta te isti predstavlja jedini primjerak povodom kojeg je korisnik ovlašten za primjereno korištenje kompatibilno sa svrhom dobijanja dozvole, odredbama ZAISP-a, odredbama ovog pravilnika, dozvole ili eventualno ugovora s tim korisnikom te je primjerak kao takav intuitu personae povezan s tim korisnikom, osim ako nije drugačije izričito određeno od strane Instituta ili u dogоворu s Institutom.

Član 34.

(Način djeleovanja prema primjerku standarda i/ili standardizacijskog dokumenta radi izvršavanja prezentacija, održavanja sastanaka ili obuka)

Primjerak standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji je namijenjen za upotrebu na sastancima, konferencijama ili obukama bit će označen kao radni materijal i bit će naznačena

svrha upotrebe tog primjerka standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.

Član 35.

(Način rukovanja standardizacijskim dokumentima u elektronskom obliku snimljenim na prijenosnim medijima)

- (1) Primjeri standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji dolaze od drugih standardizacijskih organizacija a koji su u elektronskom obliku na nekom od prijenosnih medija čuvaju se u sefu Sektora 04.
- (2) Ključ od ovog sefa čuva se u centralnom sefu Instituta i njemu imaju pristup samo osobe s ovlaštenjem.

Član 36.

(Način djelovanja prema besplatnim primjercima standarda i/ili standardizacijskih dokumenata)

Primjeri standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji se daju fizičkim i pravnim licima koja su Institutu besplatno ustupila prijevod standarda i po tom osnovu stekla pravo na besplatni primjerak prevedenog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, naznačeni su kao radni materijal, ali na dijagonalnom vodenom žigu pisat će: "Primjerak za člana tehničkog komiteta".

DIO VII - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

(Objavljivanje)

Ovaj pravilnik objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 38.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu objavljivanjem u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-02.3-8-1636-1/21

28. decembra 2021. godine

Istočno Sarajevo

Direktor

Aleksandar Cincar, s. r.

Na temelju članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i članka 9. stavak 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 44/04), sukladno članku 12. Zakona o standardizaciji ("Službeni glasnik BiH", broj 19/01), relevantnim odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik BiH", broj 63/10), uzimajući u obzir činjenicu da su standardi i standardizacijski dokumenti autorska djela koja imaju imovinsku vrijednost koja se ostvaruje remuneracijom od strane korisnika u zamjenu za dozvolu za korištenje istih ili prijenos subjektivnih prava, da je Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine preuzeo obvezu ostvarivanja i zaštite autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima drugih nacionalnih, europskih ili međunarodnih standardizacijskih organizacija, da je članstvo u međunarodnim standardizacijskim organizacijama uvjetovano primjenom zaštitom autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima tih organizacija i njihovih članova, uvažavajući najbolja iskustva i praksu u regiji i inozemstvu, ravnatelj Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

О ОСТВАРИВАЊУ И ЗАШТИТИ АУТОРСКИХ ПРАВА НА СТАНДАРДИМА И СТАНДАРДИЗАЦИЈСКИМ ДОКУМЕНТИМА

DIO I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom o ostvarivanju i zaštiti autorskih prava na standardima i standardizacijskim dokumentima (u dalnjem tekstu: "Pravilnik") uređuje se način ostvarivanja autorskih prava, srodnih prava i eventualnih drugih sličnih, analognih

i/ili kompatibilnih subjektivnih prava i prava koja eventualno proistječu iz navedenih vrsta prava povodom predmeta zaštite definiranog u ovom članku (u dalnjem tekstu: "autorskih prava"), zaštite autorskih prava, upravljanja i drugih autorskopravno relevantnih djelovanja povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su kvalificirani za autorskopravnu zaštitu kao autorska djela i/ili predmeti srodnih prava i/ili drugi relevantni predmeti pravne zaštite sukladno odredbama članka 12. Zakona o standardizaciji ("Službeni glasnik BiH", br. 19/01) (u dalnjem tekstu: "ZOS") i relevantnim odredbama Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni glasnik BiH", br. 63/10) (u dalnjem tekstu: "ZAISP"), koja djelovanja su izvršena od strane Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: "Institut"), zaposlenika i drugih djelatnika Instituta, korisnika standarda i standardizacijskih dokumenata bilo koje vrste pa i onih koji djeluju na takav način bez pravno valjane osnove i dozvole te svih drugih primjenjivih osoba koje na bilo koji način iskorištavaju/koriste/upotrebljavaju (u dalnjem tekstu: "korištenje") standard i/ili standardizacijski dokument ili bilo koji dio istih.

- (2) Odredbe ovog Pravilnika su, u maksimalnim granicama dozvoljenim bilo kojim relevantnim i primjenjivim pravnim pravilom, obvezujuće za sve djelatnike Instituta za cijelokupno vrijeme trajanja njihova radnog odnosa, za sve osobe koje po bilo kojoj pravnoj osnovi vrše djelovanje u ime i za račun Instituta, za sve osobe koje djeluju po bilo kojem pravno validnom i obvezujućem nalogu Instituta, za sve korisnike standarda i/ili standardizacijskih dokumenata koji su ušli u pravni odnos s Institutom povodom standarda i/ili standardizacijskih dokumenata za cijelokupno vrijeme trajanja tog pravnog odnosa kao i pravnih odnosa koji su vezani za taj pravni odnos povodom pojedinih aspekata korištenja standarda i/ili standarizacijskih dokumenata, pa i nakon prestanka tog pravnog odnosa u odnosu na pojedine aspekte korištenja standarda i/ili standardizacijskog dokumenta, kao i za sve druge osobe koje na bilo koji autorskopravno relevantan ili drugi relevantan način i po bilo kojoj pravnoj osnovi ili u odsustvu validne pravne osnove koriste standard i/ili standardizacijski dokument.
- (3) Ovaj se Pravilnik odnosi samo na standarde i/ili standardizacijske dokumente koji su autorska djela. Odredbe ovog Pravilnika se ne odnose na ostvarivanje, zaštitu i drugo relevantno djelovanje vezano za autorska prava glede drugih vrsta autorskih djela povodom kojih je Institut po bilo kojoj osnovi nositelj autorskog prava. Na iste će se primjenjivati relevantne odredbe ZAISP-a, a odredbe ovog Pravilnika samo ako to izričito odredi ravnatelj Instituta.
- (4) Ovaj se Pravilnik odnosi i na dijelove standarda i/ili standardizacijskih dokumenata ako isti predstavljaju individualne duhovne tvorevine te su kao takvi zaštićeni kao samostalno autorsko djelo sukladno odredbi članka 5. ZAISP-a. Sve što je određeno u ovom Pravilniku da se odnosi na standard i/ili standardizacijski dokument na jednak se način, osim ako nije drugačije izričito određeno, odnosi i na svaki dio standarda i/ili standardizacijskog dokumenta koji predstavlja individualnu duhovnu tvorevinu.
- (5) Sve što je u ovom Pravilniku određeno da se odnosi na autorska prava na jednak se način primjenjuje i na ostvarivanje/zaštitu i druga djelovanja vezana za srodnna prava proizvodača baze podataka, izdavača kao i eventualna druga srodnna prava Instituta te na druga relevantna subjektivna prava Instituta povodom individualnog standarda i/ili standardizacijskog dokumenta.